

Meno:

Priezvisko:

Certifikačný test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry

**Celoslovenské testovanie
žiakov 9. ročníka ZŠ**

T 9-2011

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry. Test obsahuje ukážky a 20 testových úloh. Každá správna odpoveď bude hodnotená 1 bodom. Hodnotené budú len odpovede správne zapísané v odpoved'ovom hárku k testu.

Každú ukážku si pozorne prečítajte. Na vypracovanie testu máte určený čas 50 minút.

Prajeme vám veľa úspechov.

Testová forma: A

Kontrolné číslo: 1360

Vyhlásenie o autorstve

Toto dielo a jeho obsah (vrátane grafickej úpravy a usporiadania) je chránené autorským právom podľa zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov.

Nositeľom majetkových práv k autorskému dielu je Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania, ktorý je oprávnený vykonávať tie majetkové práva k dielu, ktoré sú vyhradené.

Na každé použitie tohto diela, najmä na vyhotovenie jeho rozmnoženiny, verejné prezentovanie a rozširovanie originálu diela alebo jeho rozmnoženiny predajom alebo inou formou prevodu vlastníckeho práva a spracovanie diela je potrebný písomný súhlas NÚCEM-u.

Akékoľvek použitie diela bez súhlasu NÚCEM-u môže mať za následok postihnutie občianskoprávnou alebo trestoprávnou cestou, vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nositeľovi majetkových práv alebo autorovi v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a Trestného zákona, prípadne uplatnenie iných práv NÚCEM-u vyplývajúcich mu z autorského zákona a iných právnych predpisov.

Ukážka 1

21. 1. '11 10.55

Práve sme si vypočuli príhovor riaditeľa. Oznamoval nám, že 7. februára bude v škole veľký ples, pretože škola oslavuje 35. výročie vzniku. Podľa mňa nám odpadne vyučko. Super!!! Každý má prísť v kostýme postavy alebo obdobia, ktoré má najradšej. Uf! Za čo pôjdem? A navyše – máme so sebou vziať aj dákeho spoločníka. Nemusí byť z našej školy. Tu teda vážne pohorím! Všetky baby si vezmú svojich chalanov a ja budem sama! Kto by mi mohol robiť spoločnosť? Patrik? To bude ťažké. Mať a by ma rovno zavraždila, Erika by ma vyfackala a bohvie, kto by mi ešte čo urobil. Takže nič. Lukáš? Ten by ma uslintal na smrť. Alebo by sme sa šťavnato pohádali. A Simona by ma ukameňovala. Žeby Rišo? Možno by som sa mohla opýtať. Alebo... Belko? Ved' aj to je spoločník, či nie? Už teraz si viem živo predstaviť, ako na mňa všetci zízajú, osvetľujú ma reflektory a som stredobodom pozornosti (ak by ma s tým psom rovno nevyhodili)... Najlepšie bude, keď zostanem sama.

(Zuzka Šulajová – upravené)

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 01 – 05.

01. S kým by sa hrdinka príbehu na plese poškriepila?

- A** s Patrikom
- B** s Lukášom
- C** s Erikou
- D** s Rišom

02. Ktoré slovné druhy sa nachádzajú v nasledujúcej vete?

Každý príde v kostýme postavy.

- A** prídavné meno, sloveso, predložka, podstatné meno, zámeno
- B** podstatné meno, sloveso, predložka, prídavné meno, podstatné meno
- C** zámeno, sloveso, predložka, podstatné meno, podstatné meno
- D** číslovka, zámeno, spojka, podstatné meno, podstatné meno

03. V ktorej z možností sa nachádza metafora?

- A** tu vážne pohorím
- B** vziať so sebou spoločníka
- C** na mňa všetci zízajú
- D** osvetľujú ma reflektory

04. Ktoré tvrdenie o ukážke je pravdivé?

- A** Každý môže so sebou niekoho vziať, ale musí byť z rodiny.
- B** Pán riaditeľ oznámil, že 7. februára bude športový deň.
- C** Hrdinka ukážky by najradšej šla so svojím psom Belkom.
- D** Nakoniec sa hrdinka ukážky rozhodla, že pôjde s Rišom.

05. V ktorom zo slovných spojení z ukážky nedochádza k spodobovaniu?

- A** práve sme si vypočuli
- B** veď aj to je spoločník
- C** vyučko nám odpadne
- D** teraz si viem predstaviť

Ukážka 2

Alfred Nobel vynášiel symbol skazy aj mieru

Jeho rodina nebola príliš nadšená. Rok pred smrťou spísal švédsky chemik a podnikateľ Alfred Nobel závet, v ktorom na blízkych takmer nemyslel. Až 94 percent obrovského majetku sa v roku 1895 rozhodol venovať neznámym ľuďom. Podľa poslednej vôle chcel odmeniť tých, ktorí sa zaslúžili o mier, chémiu, fyziku, medicínu a literatúru. Ponechal na to 31 miliónov švédskych korún, čo je v dnešnom prepočte vyše štyri miliardy slovenských korún. Aby sa peniaze rozmnožili, žiadal ich pozorné a bezpečné investovanie.

Prvé Nobelove ceny udelili v roku 1901. Dnes ich nositelia dostávajú grant 10 miliónov švédskych korún (vyše 1 milióna eur). V roku 1969 pribudla cena za ekonómiu.

Najviac pozornosti sa tradične dostávalo laureátom ocenenia za mier. Aj na základe toho vznikla legenda, že Nobel sa snažil cenou odčiniť fakt, že vynášiel symbol skazy – dynamit. Podľa odborníkov na jeho život je to však len mýtus, slávny Švéd nemal v tejto oblasti výčitky svedomia. Dynamit sa počas jeho života na vojenské účely takmer vôbec nepoužíval.

(Z tlače – upravené)

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 06 – 10.

06. Z textu ukážky vyplýva, že A. Nobel pri spísaní závetu

- A** veľkú časť majetku zanechal rodine.
- B** väčšinu majetku venoval svojim známym.
- C** svojim blízkym nezanechal žiaden majetok.
- D** na svoju rodinu takmer nemyslel.

07. V koľkých kategóriách chcel A. Nobel odmeniť ľudí podľa poslednej vôle?

- A** v piatich
- B** v šiestich
- C** v štyroch
- D** v troch

08. V druhej polovici 20. storočia pribudla podľa textu ukážky ešte cena za

- A** medicínu.
- B** fyziku.
- C** ekonómiu.
- D** literatúru.

09. Synonymom podčiarknutého slova v poslednom odseku ukážky je výraz

- A** vykonať.
- B** napraviť.
- C** zariadiť.
- D** vybaviť.

10. Posledná veta ukážky je

- A** jednočlenná neúplná.
- B** jednoduché súvetie.
- C** jednoduchá rozvitá.
- D** zložené súvetie.

11. Krátke ľudové výroky, ktoré obsahujú aj poučenie, sa nazývajú

- A** hádanky.
- B** príslovia.
- C** riekanky.
- D** vyčítanky.

12. Ktoré slová treba doplniť na chýbajúce miesta vo vete?

To už závisí [ ] , či sa zúčastníš [ ] žiackeho parlamentu.

- A** od teba, na schôdzi
- B** na tebe, schôdze
- C** od teba, schôdzi
- D** na tebe, na schôdzi

13. Ktorý vetný člen sa nachádza v nasledujúcej básni?

„Mieša oker so zlatou,

oranžovú so žltou,

fialovú s hnedou

a hrdzavú s bledou.“

(Daniel Hevier)

- A** slovesno-menný prísudok
- B** vyjadrený podmet
- C** viacnásobný vetný člen
- D** nezhodný prívlastok

14. *Napíšem si životopis.*

Zvýraznené slovo v uvedenej vete je

- A** sloveso.
- B** podmet.
- C** zložené slovo.
- D** odvodené slovo.

15. Označte správnu skupinu písmen chýbajúcich v nasledujúcej vete.

Zuzk_ ni star_ rodičia sa minul_ t_ ždeň vrátili z krásneho v_ letu.

- A** y, í, í, ý, í
- B** i, ý, í, í, i
- C** i, í, ý, ý, ý
- D** y, ý, ý, i, y

16. Ktoré údaje sa vo vlastnom životopise neuvádzajú?

- A** meno a priezvisko, bydlisko
- B** jazykové znalosti, vzdelanie
- C** národnosť, vierovyznanie
- D** zručnosti, štátna príslušnosť

17. K typickým znakom balady patrí

- A** zhustený dej, vtipný dialóg.
- B** pochmúrny dej, napätie.
- C** veľký počet postáv, výstupy.
- D** komické scény, gradácia.

18. V ktorej možnosti je prídavné meno vystupňované nesprávne?

- A** plný – plnší – najplnší
- B** dobrý – lepší – najlepší
- C** krásny – peknejší – najpeknejší
- D** vysoký – vyšší – najvyšší

19. Ktorá ľudová múdrosť vyjadruje reakciu na konanie niekoho?

- A** Kto druhému jamu kope, sám do nej padne.
- B** Kto do mlyna chodí, ľahko sa zamúči.
- C** Ako si ustelieš, tak budeš spať.
- D** Ako sa do hory volá, tak sa z hory ozýva.

20. Cieľom literatúry faktu je

- A** podať svoje subjektívne stanovisko.
- B** presne poskytnúť určitú informáciu.
- C** sprostredkovať umelecký zážitok.
- D** pobaviť, rozveseliť, rozosmiať čitateľa.

KONIEC TESTU